

Pla Director de Desenvolupament Sostenible
Pla d'Acció de l'Agenda 21

SANT CUGAT SOSTENIBLE

Agenda 21

Sant Cugat

INTRODUCCIÓ

L'Ajuntament de Sant Cugat va iniciar a l'any 2001 l'elaboració del Pla Director de Desenvolupament Sostenible per identificar les directrius de la política ambiental local i definir les accions prioritàries per encaminar el desenvolupament sostenible del municipi.

La Diagnosi Ambiental ha estat el punt de partida per a conèixer de forma exhaustiva la realitat ambiental de tot el municipi, tant dels aspectes estructurals com dels vectors ambientals, i ha servit, junt amb les aportacions derivades del procés de participació ciutadana, per a redactar aquest Pla d'Acció.

Com a continuïtat de la primera etapa, la que correspon a l'elaboració de la Diagnosi Ambiental, es presenta en aquest document el resultat de la segona etapa de l'Agenda 21: el Pla d'Acció.

Cal aclarir que el document consensuat al Fòrum Sant Cugat Sostenible de 8 de maig de 2004 ha estat sotmès a una posterior revisió política i tècnica que ha comportat la supressió de 7 accions i la modificació de 34 accions més.

Concretament, les accions que han estat suprimides són¹: L1.1.2, L1.2.7, L1.2.8, L1.2.12, L4.17.67, L4.20.87 i L6.26.124.

Les accions que han estat modificades són: L1.1.3, L1.2.5, L1.2.6, L1.2.13, L1.2.14, L1.3.15, L2.7.17, L2.7.20, L2.7.22, L2.7.27, L2.8.34, L3.11.51, L3.11.52, L3.12.56, L3.13.58, L3.16.61, L4.17.59, L4.17.64, L4.18.65, L4.18.68, L4.18.72, L4.18.75, L4.20.78, L4.19.80, L4.20.83, L4.20.84, L4.20.85, L4.20.86, L4.20.88, L4.20.90, L5.22.103, L6.24.107, L6.26.122 i L6.28.130.

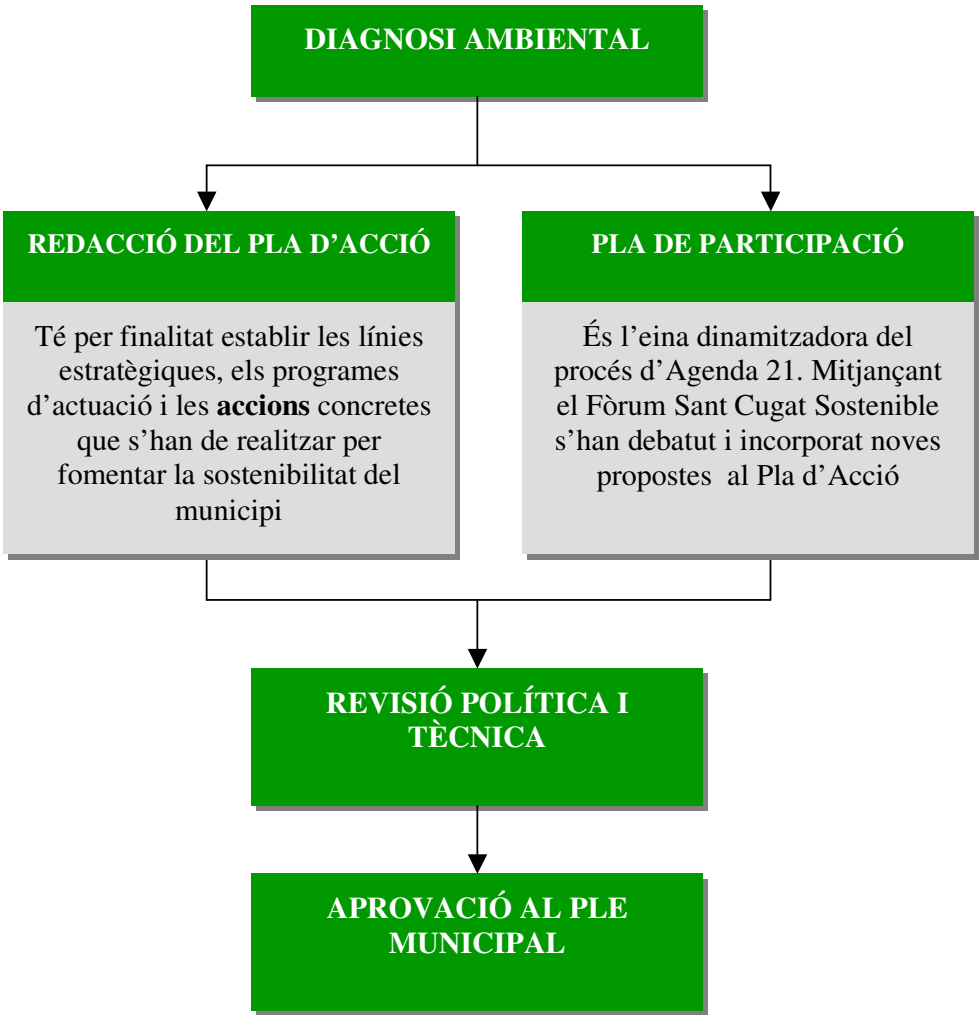
La resta d'accions mantenen el seu redactat original.

Finalment, doncs, el Pla d'Acció que es presenta a aprovació al Ple municipal s'estructura en 6 línies estratègiques, 29 programes d'actuació i 126 accions de sostenibilitat.

---

¹ La numeració utilitzada és la del Document-proposta de Pla d'Acció consensuat en la sessió del FSCS de 8 de maig de 2004, que es pot consultar a la pàgina web municipal www.santcugat.org

De forma resumida, fins arribar a la proposta d'aprovació al Ple, el procés d'elaboració del Pla d'Acció s'ha estructurat en les següents etapes:

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Per al Pla d'Acció de l'Agenda 21 s'han establert sis línies estratègiques, que van ser consensuades a través del Fòrum Sant Cugat Sostenible el dia 8 de maig de 2004.

1. TERRITORI I CIUTAT SOSTENIBLE	ORDENAR EL TERRITORI I GESTIONAR LA CIUTAT DE FORMA SOSTENIBLE
2. RECURSOS NATURALS	OPTIMITZAR ELS RECURSOS HÍDRICS I ENERGÈTICS I FOMENTAR LA MINIMITZACIÓ, LA REUTILITZACIÓ I EL RECICLATGE DE RESIDUS
3. QUALITAT AMBIENTAL	PREVENIR, CONSERVAR I MILLORAR LA QUALITAT AMBIENTAL DEL MUNICIPI
4. MOBILITAT SOSTENIBLE	IMPULSAR LA MOBILITAT MÉS SOSTENIBLE I MINIMITZAR LA INCIDÈNCIA AMBIENTAL DEL TRANSPORT PRIVAT
5. SISTEMES NATURALS	GESTIONAR I CONSERVAR ELS SISTEMES NATURALS I INTEGRAR L'ESPAI URBÀ EN EL MEDI NATURAL
6. MEDI SOCIOECONÒMIC (eix transversal)	COMPATIBILITZAR EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DEL MUNICIPI AMB LA PRESERVACIÓ DEL MEDI AMBIENT

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA LOCAL 21

L1. ORDENAR EL TERRITORI I GESTIONAR LA CIUTAT DE FORMA SOSTENIBLE

1 Planificar el creixement sostenible de la ciutat

1.	- Considerant el creixement demogràfic i la capacitat del territori, planificar el procés de desenvolupament de la ciutat per assegurar que sigui sostenible, des de la perspectiva social, ambiental i econòmica
2.	- Evitar el continu urbà, quan això sigui possible, amb altres poblacions tot promovent la protecció dels espais interurbans

2 Crear espais protegits

3.	- Definir els espais que conformen l'entorn natural de Sant Cugat i crear una xarxa d'espais lliures i d'interès natural per preservar-los
4.	- Preservar la biodiversitat i la identitat de Sant Cugat aplicant criteris paisatgístics i de connectivitat ecològica
5.	-Estudiar el procés de protecció de les zones de Collserola classificades com a 21 i 20b i promoure la seva incorporació al Parc de Collserola
6.	- Que l'Ajuntament de Sant Cugat prengui una posició activa en la defensa de Collserola, a través de la seva participació en el Consorci de Collserola i en les seves relacions bilaterals amb altres municipis de la Serra
7.	- Que l'Ajuntament de Sant Cugat prengui una posició activa a favor de l'ampliació dels límits del Parc de Collserola i del PEIN
8.	- Impulsar la declaració de Collserola com a Parc Natural o la figura jurídica adient que garanteixi una major protecció d'aquest espai
9.	- Estudiar les possibilitats de la compra de sòl no urbanitzable per tal que esdevingui públic i es pugui protegir amb garanties, buscant la implicació activa de les administracions supramunicipals (Diputació, Generalitat i Estat)
10.	- Que Sant Cugat impulsi la Via Verda Sant Llorenç-Collserola i que d'acord amb Cerdanyola i la resta d'administracions implicades, planifiquin conjuntament el seu àmbit

3 Crear noves centralitats i barris més heterogenis

11.	- Definir els equipaments necessaris per a la població de Sant Cugat (nucli i districtes) amb la màxima participació
-----	--

4 Establir objectius i criteris de planejament sostenible per als nous edificis

12.	- Definir i aplicar criteris d'edificació sostenible per a les noves construccions
13.	- Establir bonificacions als impostos i taxes municipals per afavorir l'edificació sostenible

5 Limitar el creixement urbanístic a les àrees d'influència de Collserola i serra de Galliners

14.	- Augmentar la coordinació entre les àrees de Territori i Medi Ambient, especialment de cara a assegurar la protecció dels espais naturals en el procés de llicències d'obres
15.	- Inventariar les espècies de flora o fauna amenaçada o de gran valor per tal d'evitar-ne la desaparició

6 Millorar el paisatge urbà

16.	- Elaborar una normativa i un pla de gestió municipal per a la millora del paisatge urbà, que inclogui aspectes com: rètols comercials, antenes, línies elèctriques i de telèfon, mobiliari urbà, instal·lacions d'aire condicionat, etc.
-----	---

L2. OPTIMITZAR ELS RECURSOS HÍDRICS I ENERGÈTICS I FOMENTAR LA MINIMITZACIÓ, LA REUTILITZACIÓ I EL RECICLATGE DE RESIDUS

7 Millorar la recollida selectiva

17.	- Completar el desplegament del projecte Residu Mínim
18.	- Sensibilitzar la població per a la reducció de residus i les recollides selectives, especialment pel que fa a la fracció orgànica
19.	- Optimitzar la dotació i ubicació dels contenidors, i la freqüència de recollida per a totes les fraccions de residus
20.	- Cercar fonts de finançament externes per reduir el cost de la gestió dels residus
21.	- Optimitzar la neteja i el manteniment dels contenidors, especialment els de matèria orgànica
22.	- Crear mini deixalleries als barris, començant per una segona deixalleria prop del centre
23.	- Facilitar i estimular la reducció i la recollida selectiva de residus de comerços
24.	- Demanar a l'Ajuntament que promogui al Consorci de Collserola tirar enrera la modificació del seu reglament que permetia incloure abocadors de residus domèstics o procedents dels ecoparcs a Collserola
25.	- Col·laborar amb les empreses en el compliment de la Llei 15/2003 de modificació de la Llei de residus 6/1993 que estableix l'obligatorietat de recollir de manera selectiva els residus assimilables a urbans
26.	- Constituir una taula ciutadana sobre els residus, per definir el model de gestió i el sistema de finançament. Que el futur model de gestió de residus contempli aspectes com la transparència econòmica, la inclusió social de col·lectius marginats i l'adequació dels contenidors a les persones amb discapacitat i la gent gran. Que contempli també el seguiment i la informació al ciutadà
27.	- Avaluar de forma periòdica la qualitat de la matèria orgànica i la resta de les recollides selectives

8 Promoure les energies renovables i l'ús eficient d'energia

28.	- Continuar i ampliar els ajuts per facilitar les instal·lacions solars als habitatges ja construïts
29.	- Instal·lar sistemes d'aprofitament d'energia solar als edificis de nova construcció
30.	- Instal·lar mesures d'estalvi energètic a tots els nous edificis públics i encarregar una auditoria energètica per als edificis municipals existents que estableixi propostes d'eficiència

31.	- Crear una Agència Local de l'Energia per fomentar l'estalvi, l'eficiència energètica i l'ús d'energies renovables
32.	- Establir mecanismes per afavorir un ús més eficient de l'energia en l'enllumenat públic i privat, com reguladors de consum, làmpades de baix consum i apagada de l'enllumenat ornamental durant la nit
33.	- Estudiar l'aprofitament d'alternatives energètiques (aprofitament de la biomassa, energia eòlica, solar, etc...)
34.	- Incentivar la cultura de l'estalvi i l'eficiència energètica en l'àmbit domèstic, públic i industrial

9 Optimitzar l'ús de l'aigua

35.	- Iniciar un Pla de l'Aigua de Sant Cugat amb l'objectiu de fer que Sant Cugat sigui el més autogestionària possible respecte l'aigua, promovent el baix consum i l'eficiència a les empreses
36.	- Aprofitar les aigües depurades, pluvials i les subterrànies racionalment per regar i per neteja viària (a nivell municipal)
37.	- Incentivar l'estalvi d'aigua en el reg dels jardins privats amb sistemes de baix consum, augmentant significativament el preu de l'aigua quan es realitzi un consum elevat (a establir) i reduint-lo quan el consum estigui per sota d'un llindar establert
38.	- Optimitzar el reg de les zones verdes (per sensors, degoteig, etc.)
39.	- Utilitzar vegetació autòctona adequada al clima mediterrani als jardins públics i fomentar-ho als privats, amb pràctiques com la xerojardineria i altres
40.	- Desincentivar l'ús d'aigua a instal·lacions esportives (camps de golf especialment)
41.	- Establir sistemes de control per tal que les indústries apliquin sistemes de pre-tractament adequats de manera prèvia a l'abocament de les aigües residuals a la xarxa de clavegueram
42.	- Implantar sistemes naturals de llacunatge per a la depuració d'aigües per tal de vetllar pel manteniment del cabal ecològic de les rieres
43.	- Revisar i millorar l'ordenança per a l'estalvi d'aigua

L3. PREVENIR, CONSERVAR I MILLORAR LA QUALITAT AMBIENTAL DEL MUNICIPI

10 Difondre la normativa municipal en matèria de medi ambient

44.	- Donar a conèixer les ordenances i els ajuts municipals de temàtica ambiental
-----	--

11 Reduir la contaminació acústica

45.	- Sensibilitzar en temes de contaminació acústica
46.	- Endegar una campanya per controlar el soroll de vehicles
47.	- Vetllar per una correcta insonorització dels locals de lleure
48.	- Demanar a RENFE i als FGC que realitzin un apantallament de les vies del tren al seu pas per nuclis urbans
49.	- Concretar els trams de soterrament de la via del tren pel mig de la ciutat
50.	- Obrir una oficina que faciliti les gestions de reclamacions per temes de contaminació atmosfèrica (acústica, electromagnètica i altres)
51.	- Elaborar un mapa del soroll al terme municipal

12 Monitoritzar els vectors ambientals

52.	- Establir indicadors de seguiment de la qualitat ambiental del municipi. Realitzar auditories ambientals de manera periòdica (cada 3 anys), amb especial atenció en temes socioeconòmics
53.	- Crear una patrulla verda que detecti problemes ambientals, informi i faci un seguiment de l'estat ambiental del municipi

13 Eliminar o soterrar les línies elèctriques

54.	- Instar a la Generalitat a executar el projecte d'eliminació de línies d'alta tensió en zones urbanes consolidades
-----	---

14 Reduir la contaminació lumínica

55.	- Elaborar un pla per reduir la contaminació lumínica al municipi
-----	---

15 Prevenir i reduir la contaminació atmosfèrica

56.	- Establir mecanismes per prevenir i reduir la contaminació atmosfèrica al municipi (incloent indústria i serveis)
-----	--

16 Reduir la contaminació electromagnètica

57.	- Adequar l'Ordenança municipal per a la instal·lació i funcionament d'estacions base de radiocomunicació en base a la nova normativa existent sobre radiacions electromagnètiques
-----	--

58.	- Realitzar un mapa de les radiacions electromagnètiques del municipi i intentar reduir-les
-----	---

L4. IMPULSAR LA MOBILITAT MÉS SOSTENIBLE I MINIMITZAR LA INCIDÈNCIA AMBIENTAL DEL TRANSPORT PRIVAT

17 Implantar i potenciar més la xarxa de transport públic

59.	- Realitzar un estudi per actualitzar les necessitats reals de transport públic
60.	- Augmentar el servei d'autobusos urbans: xarxa i freqüència, procurant no repercutir-ho en el preu del bitllet
61.	- Enllaçar i coordinar els diferents models de transport públic, també per mobilitat interior i fomentant altres centres (Vullpalleres, Mira-Sol)
62.	- Incentivar el transport públic des del comerç

18 Fomentar modes de mobilitat més sostenibles

63.	- Establir zones de vianants i de prioritat invertida a les noves centralitats que ho requereixin
64.	- Millorar les condicions generals dels vianants (amplada de voreres, il·luminació, mobiliari urbà i vegetació, segregació del trànsit rodat)
65.	- Ampliar la xarxa de carril bici i habilitar punts d'aparcament de bicicletes allà on es requereixi
66.	- Establir les connexions amb d'altres municipis mitjançant una xarxa de carril bici
67.	- Que l'Ajuntament treballi perquè les administracions supralocals tinguin en compte destinar un carril a les vies ràpides per a cotxes compartits i transport públic
68.	- Demanar l'increment de l'oferta d'autobús per accedir a Barcelona i al Vallès
69.	- Reimpulsar el més aviat possible la línia de Renfe que uneix el Vallès amb Barcelona i el Baix Llobregat
70.	- Demanar la reducció en el preu dels peatges pels vehicles compartits
71.	- Implantar el sistema de compartir bici
72.	- Que els diferents plans i estudis de mobilitat incorporin criteris de sostenibilitat (reducció dels desplaçaments, sistema d'aparcaments dissuasoris, etc.)

73.	- Impulsar la incorporació de Sant Cugat dins del programa de (lloguer de cotxes compartits) <i>car sharing</i> previst per l'àrea metropolitana de Barcelona amb l'adequació a la ciutat d'un punt de recepció i lloguer de vehicles
74.	- Condicionar els autobusos perquè puguin transportar bicicletes

19 Controlar l'augment de l'ús del vehicle privat i fomentar la disciplina viària

75.	- Encarregar un estudi per crear aparcaments dissuasoris (sistema " <i>park and ride</i> ") fora del centre urbà, prop dels transports públics existents i incentivar el seu ús
76.	- Fomentar l'ús de vehicles amb energies renovables en el transport públic i privat (per exemple, benzineres amb sortidor de biocarburant)
77.	- Optimitzar l'ús de les zones de càrrega i descàrrega, augmentar la disciplina viària respecte l'excès de velocitat, l'aparcament il·legal i sobre vorera

20 Planificar la ciutat pensant en la mobilitat sostenible

78.	- Planificar les vies tenint en compte i prioritant quan així es requereixi els vianants, els usuaris de bicicletes i el transport públic
79.	- En cas d'obres al carrer assegurar la mobilitat dels vianants, prioritant-la a l'aparcament i a la mobilitat de vehicles
80.	- Que el Consell de Mobilitat tingui en compte els conceptes que es deriven del vector de mobilitat de l'Agenda 21 Local
81.	- Treballar per a l'eliminació de tres de les vies principals que amenacen fragmentar Collserola: túnel Central, Vial de Cornisa i Vial d'Enllaç
82.	- Facilitar l'accés en transport públic als principals polígons industrials de Sant Cugat
83.	- Eliminar les barreres arquitectòniques
84.	- Condicionar el planejament urbanístic als plans i estudis de mobilitat, que persegueixi la reducció de la necessitat de desplaçaments i incorporar en el tràmit de planejament un informe de mobilitat
85.	- Crear camins escolars segurs, per reduir l'ús del transport privat
86.	- Promoure l'educació per una mobilitat sostenible i segura

L5. GESTIONAR I CONSERVAR ELS SISTEMES NATURALS I INTEGRAR L'ESPAI URBÀ EN EL MEDI NATURAL

21 Protegir els espais agrícoles, naturals i d' especial interès ecològic

87.	- Fer un inventari dels elements a protegir (rieres, arbres, fonts, estanys, camps de conreu, paisatges, etc.) i definir si s'escau, la protecció urbanística corresponent i els projectes de restauració
88.	- Aplicar els principis de sostenibilitat en el disseny i l'enjardinament dels espais públics (reduint el ciment, el reg i les necessitats de manteniment), afavorint la participació ciutadana
89.	- Afavorir la creació d'hàbitats dins de la zona urbana
90.	- Garantir l'accés sostenible als espais naturals: transport públic, camins, etc.
91.	- Crear un instrument de planificació i gestió per garantir la conservació de les zones forestals i dels seus camins
92.	- Col·laborar i coordinar-se amb els municipis veïns en temes supramunicipals tals com la protecció i el manteniment de rieres, boscos, etc.
93.	- Regular l'accés als espais naturals, per tal d'evitar la hiperfreqüentació i els riscos que comporta per l'entorn natural, de manera especial en èpoques d'alt risc d'incendis forestals
94.	- Protegir i incentivar els espais agrícoles d'horticultura que permetin als aturats, jubilats i gent interessada el contacte directe amb el medi
95.	- Crear un ens gestor dels espais naturals i del paisatge de Sant Cugat

22 Educar i informar en temes d'espais naturals

96.	- Elaborar una guia d'itineraris naturalístics de Sant Cugat a peu i en bicicleta, comptant amb la col·laboració de les entitats
97.	- Informar de forma transparent al ciutadans dels diferents processos de protecció d'espais naturals

23 Millorar la prevenció d'incendis

98.	- Donar a conèixer a la població el Pla d'emergències de protecció civil per la lluita contra incendis
99.	- Que les àrees perimetrals de les urbanitzacions siguin netejades a càrrec dels propietaris en comptes de a càrrec l'Ajuntament
100.	- Fer un pla de prevenció d'incendis forestals que inclogui totes les accions a fer per evitar els incendis

L6. COMPATIBILITZAR EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DEL MUNICIPI AMB LA PRESERVACIÓ DEL MEDI AMBIENT

24 Millorar els canals de comunicació entre l'ajuntament i els ciutadans

101.	- Diversificar els canals de difusió i adaptar-los a les característiques de la població, prenent com a referència el Conveni d'Aarhus
102.	- Millorar el seguiment de les queixes en matèria de medi ambient i millorar la informació de l'Ajuntament en matèria de medi ambient i sostenibilitat
103.	- Fer una pàgina web permanent sobre l'Agenda 21

25 Introduir criteris ambientals i de sostenibilitat a les ordenances municipals

104.	- Introduir anualment a les Ordenances Fiscals municipals criteris ambientals
105.	- Incentivar econòmicament a les empreses que adoptin un Sistema de Gestió Ambiental
106.	- Que l'Ajuntament adopti el segell de qualitat ambiental (ISO) i de relacions laborals (EFQM: European Foundation for Quality Management)
107.	- Aplicar els criteris establerts per a la Compra Pública Ambientalment Correcta (valorar com a criteri per la contractació de productes i serveis (incloent els financers) els segells que mostren la idoneïtat dels seus processos productius i relacions laborals: EFQM, ISO14001, CRAE, etc.)
108.	- Valorar com a criteris per donar permisos d'instal·lació, d'ampliació, de subvenció, de contractació i de compra de productes els informes de comportament de les empreses envers els drets humans i el medi ambient d'ONGs de reconegut prestigi i institucions dependents de l'ONU
109.	- Establir mecanismes per afavorir el Consum Responsable

26 Promoure l'associacionisme i la participació ciutadana en matèria de medi ambient

110.	- Ampliar l'Agenda 21 escolar a tots els centres educatius
111.	- Dotar els barris de centres d'interpretació de la natura
112.	- Ambientaltitzar les festes majors i de barri i fer-hi activitats ambientals
113.	- Obrir un canal permanent de participació en l'àmbit de l'Agenda 21 Local per tal que es puguin continuar fent propostes des de la societat civil i es controli de manera participativa el Pla d'Acció Local
114.	- Ampliar programes parcials i dirigits com l'Agenda 21 escolar a d'altres col·lectius i sectors (centres de lleure, entitats culturals, etc.)

115.	- Fer convergir els processos participatius que afecten el vector socioeconòmic de l'Agenda 21 Local: el treball sobre la definició de la Política Municipal de Solidaritat, el Pla de Ciutadania...
116.	- Que la Comissió de Seguiment de l'Agenda 21 Local de Sant Cugat s'encarregui de fer el seguiment del procés i revisar-ne el seu compliment
117.	- Afavorir la transversalitat de l'Agenda 21, fent que s'hi impliquin totes les àrees municipals

27 Vetllar per la salut laboral

118.	- Realitzar una auditoria a les dependències de l'Ajuntament per identificar els productes perillosos per a la salut que trobem als llocs de treball. (productes tòxics, PCBs, radioactius, etc)
119.	- Impulsar una campanya per l'eliminació dels productes tòxics i perillosos dels centres de treball del municipi
120.	- Millorar la prevenció de riscos laborals al municipi

28 Afavorir el compromís de les empreses amb el desenvolupament sostenible

121.	- Promoure l'obtenció de certificacions associades a la sostenibilitat: ISO 9000; ISO 14001, ISO 18001, AA1000, SA8000
122.	- Fomentar estratègies de responsabilitat social corporativa per part de les empreses de Sant Cugat
123.	- Estudiar la creació d'un Observatori empresarial sobre Sostenibilitat
124.	- Instaurar un premi a la sostenibilitat i al respecte al medi ambient en l'àmbit empresarial
125.	- Incorporar criteris de respecte al medi ambient i responsabilitat social corporativa als plecs de condicions que regulen les relacions de les empreses i l'Ajuntament

29 Promoure la justícia social

126.	- Fer un Pacte local contra l'exclusió social
------	---